

Claes Lindsström, klädd i sin amiralsuniform, vid rodret på Strandbadsbaten, en dröm som aldrig gick i uppfyllelse trots helhjärtade insatser både av honom själv och av Leif Beckman.

Strandbadsbåten och amiral Lindsström

Sedan storkommunens tillkomst har ju Mariefreds strandbad skötts så att Mariefredsborna själva övergivit det och turisterna blivit ensamma herrar på täppan. Att det skulle gå därhän var sannerligen inte meningen då badet anlades 1932. Visserligen sneglade dess initiativtagare också åt turismen, åtminstone med ett getöga, men ännu angelägnare var det för dem att ge naskoviterna själva ett friluftsbad där hela familjen kunde trivas. Så var det också länge. Till detta bidrog i hög grad den passagerarbåt som anskaffades 1937 och sedan gick i trafik mellan staden och badet samt mellan staden och Södra sidan. Först fördes båten av strandsbadkommittéledamoten Bertil Eriksson men hans medverkan var aldrig avsedd att bli annat än intere-mistisk. Bertil hade ju ett eget företag att sköta, dessutom var, om jag nu minns rätt, hans antal "sjötimmar" otillräckligt för att förarbevisets alla krav skulle vara uppfyllda.

Att få fram någon som innehade både nödigt certifikat och viljan att åta sig ett så föga lönande jobb, dessutom säsongsbetonat, var inte lätt. Tursamt nog hade emellertid stadsarbets-förmannen Nils Johansson ett förflutet som skutskeppare och var därför rena fyndet i sammanhanget. Han ställde också upp och lång tid därefter var allt frid och fröjd.

"Paddan" tuffade frarn och åter mellan sina stationer flera gånger om dan hela sommaren till stor glädje för såväl hemmafolket själva som för utsocknes som kom på besök.

Strandbadet blev snart ett mycket populärt utflyktsmål även för icke badintresserade. Det var vackert därute, serveringen var välskött med gott både kaffe och bröd. Men naturligtvis kunde det inte få förbli så här problemfritt för all framtid. Det såg som vanligt makterna till. Deras verktyg den här gången var en ledamot av stadsfullmäktige som hette Emanuel Ohrn. Han hade vid sina studier av kommunallagen kommit fram till slutsatsen att "Paddans" förare Nils Johansson -också fullmäktigeledamot — inte var valbar till den församlingen alldenstund han var redovisningsskyldig till kommunen för försålda färdbiljetter. Fullmäktigepresidiet kom dock vid sin granskning av lagparagraferna fram till en helt annan uppfattning och menade att Emanuel Ohrn endast hade önsketänkt. Den angripne själv förklarade för sin del att han inte ens om Ohrn hade haft rätt, skulle ha lämnat fullmäktige för att glädja sina partipolitiska meningsmotståndare.

Däremot, tillade han, säger jag härmed upp mig med omedelbar verkan som förare på strandbadsbåten. Eftersom hans beredvillighet, att ställa sig till förfogande trots att det inte ingick i hans tjänsteåligganden, tydligen hade väckt ont blod, menade han att det var bäst att överge "Paddan" och gå iland. Han utgick ifrån att den eller dom, som låg bakom den här aktionen, hade någon ersättare att föreslå. Och vem detta nu än var så hälsade "Skeppar-Nisse" honom välkommen till rörs. Men något förslag om efterträdare fanns inte. Interventionen tog med andra ord en helt annan riktning än den sannolikt avsedda. Det blev ingen annan råd för strandsbadkommittén än att ta 'Paddan' ur sjön och när det var gjort pallades hon upp i en gammal lada vid Karlby. Där låg hon sen i sin förnedring och blev alltmera gisten för varje år som gick.

Varenda sommar erinerade lokaltidningsskrivare i nostalgiska inlägg om hur underbart det hade varit i sommar-Mariefred, innan Manne Ohrns missriktade nit hade berövat oss vår älskade strandbadsbåt.

En av de här tidningsartiklarna gjorde Leif Beckman, som blev Mariefredsbo i slutet av fyrtiotalet, intresserad och engagerad.

Bland de många prominenta personer som umgicks i den Beckmanska familjen, återfanns också amiral Claes Lindsström. Han hade tidigare bisprungit vännen Leif vid flera alt-ruistiska stordåd. Bl.a. låg den duon bakom det förnämliga sjukhus — en kopia av sjukstugan i Mariefred förresten — som de skaffade fram i Abolands skärgård.

— Du Claes, sa Leif en dag när vi satt hemma hos honom och pratade om kommunala angelägenheter, du ska köra strandbåten åt oss i sommar.

—Jaså, det ska jag, sa amiralen med ett roat leende. Huruvida Leif skojade eller inte, var hans gäst inte riktigt säker på. Däremot visste han att det kunde ligga allvar även bakom de mest befängda idéer, när Leif Beckman kläckte dom.

Filosofiet Doktorn och författaren Leif Beckman, kulturell toppfigur och stridbar opinionsbildare i Mariefred på 1950-talet. Teckningen gjord 1953.

-Ja, det ska du, försäkrade Beckman. Du har i alla fall inget särskilt att göra i sommar och lika gärna som du går och slår dank så kan du hjälpa oss med den här saken. Så blev det också bestämt utan vidare krusiduller. Amiral Lindsström var ingen vän av sådana.

-Har du förarbevis, då? undrade jag i ett inte särskilt originellt försök att skämta.

- Nej. min enda merit är att jag, för inte länge sedan var amiral i svenska flottan men det räcker naturligtvis inte i det här fallet! Den tilltänkte paddakaptenen återföll för ett ögonblick i sina tvivel på att förslaget var allvarligt menat. Beckman hade däremot hela tiden varit seriös och uppmanade nu mig att bli den kommunale kontaktmannen och som första åtgärd ringa Kommerskollegium för klara besked på den här punkten. Och det gjorde jag samma dag.

-Den som skall framföra motorbåt i passagerartrafik måste erfordrligt förarbevis och nödigt antal sjötimmars, svarade vederbörande tjänsteman på min fråga.

-Även om han är amiral?

-Jadå, även om han är amiral.

Jag var inte säker på om han skojade eller ej men fick en känsla av att misstänka mig för att försöka skämta om det där med amiralen.

Hur som helst tyckte han tydligen att han lämnat begärt besked och ringde av.

—Det är bäst att vi åker upp, slog Leif fast, när jag rapporterade för honom och då samtidigt talade om att föraraspiranter hade möjlighet att bli examinerade hos Kollegiet.

Redan två dagar senare hade Claes Lindsström fått tid för sitt prov för det förarbevis som skulle berättiga honom att framföra motorbåt i passagerartrafik. När han på överenskommen tid infann sig på Kommerskollegium var han iförd svensk amiralsuniform och eskorterad av civilklädde Leif Beckman. Paret lotsades omedelbart vidare till examinatorn av en vaktmästare som inte kunde dölja sin förvåning över uniformen.

Den som skulle grilla aspiranten satt bakom ett väl tilltaget skrivbord men så fort han fick se amiralsuniformen flög han upp ifrån stolen men hann inte säga något förrän den uniformerade besökaren slog ihop klackarna, gjorde honnör och anmälde sig med både namn och tjänstegrad.

Vad det nu än var som eximinatorn hade tänkt säga, så fastnade det i halsen på honom och något nytt hann han inte komma på förrän amiral Lindsström fortsatte:

—Jag har bestämt tid för examen för förarbevis och är beredd att sätta igång omedelbart.

Förhørsledaren var fortfarande brydd. Det syntes på honom. Det han till sist fick ur sig kom också som en bekräftelse på den iakttagelsen.

Är det ett studentikost skämt, eller är det verkligen amiral Lindsström? undrade han samtidigt som han tittade granskande på både personen och allt hans glitter.

-Svaret på den första frågan är nej och på den andra ja. Och jag handlar enbart enligt de instruktioner som Kommerskollegium lämnat per telefon. Men skulle det vara så att examinatorn föredrar ett uppsluppet skratt i stället för en allvarlig examen som upplösning på det hela, så ställer jag gärna upp på det också.

Något mer blev inte sagt på en lång stund. I stället förenades de tre närvarande i rummet i ett så långt och så förlösande skratt att det är frågan om det någonsin tidigare har skrattats så hämningslöst i någon statlig svensk institution. Innan herrar Beckman och Lindsström, fortfarande upprymda, lämnade Kommerskollegium hade Leif tagit ett löfte av examinatorn att komma till Mariefred under sommaren och åka en tur med amiral Lindsström vid rodret på "Paddan".

Ja, då återstår det bara att åka hem och inhösta bifallet från de kommunalt ansvariga konstaterade en belåten Leif Beckman när de båda utsända lämnade Kommerskollegium.

Dom måste bli överlyckliga över att få en skeppare på "Paddan" alldeles gratis för hela sommaren. Det kanske går så långt att du Claes får en staty på torget, en paddakapten i amiralsuniform, i tidens fullbordan för din insats. Apropos amirals uniformen, förresten, den ska du naturligtvis använda ombord under resorna också. Det artar sig att bli en minnesrik sommar i Mariefred.

Ja, hur det sen gick vet säkert många av läsarna.

I vart fall blev det inte riktigt som den vänlige och hjälpsamme optimisten Leif Beckman trodde. Ärendet blev inte ens någonsin upptaget till officiell behandling i berörda kommunala instanser. De förhandstrevare som rutinmässigt gjordes fick ingen som helst respons. Det sas att tungviktaren Erik B. Larsson, som var en 'klok' karl, omedelbart insåg att den här idén mycket väl kunde bli en succés om den tilläts att bli realiserad och att äran i så fall skulle tillfalla hans äventyrlige belackare Leif Beckman. Och att den risken inte fick tas. Ingen vet väl med bestämdhet om det ryktet talade sant. Sant är däremot att Erik B. inte stack under stol med sin uppfattning att "såna där sabla pajaser är nog bäst å inte ha något å göra med. Dom vill bara göra spektakel av oss".

Vem kan förresten garantera att den här amiralen, om han nu är det, inte sviker oss och lämnar oss i sticket med en ny renoverad båt men utan förare?

Inte kan väl en sådan person ägna hela sommaren åt att vara skeppare på våran lilla båt. Å vad den där Leif Beckman går för det vet vi ju förut så det är nog inte värt att ge sig i lag med honom, inte.

Det gjorde han inte heller.

När amiral Lindsström, som faktiskt hade sett fram mot en sommar som motorbåtsförare på den fagra Gripsholmsviken och trivsamt kvällsumgänge med vännerna i Beckmans trädgård, underrättades om kommunalpamparnas inställning trodde han först att vi drev med honom. Han visste ju inte att ett förslags möjlighet att ta sig igenom de kommunala labyrintherna långt mera beror på vem som har ställt förslaget än på hur vettigt det är.

En nyhet var det också för honom att en etablerad kommunalpamp ofta ser det som sin uppgift att inte bara värna om kommunens bästa utan också om sin egna personliga position och handlar därefter.

Men visst var det synd att inte Mariefred till sina många andra turistattraktioner också fick en strandbadsbåtsskeppare med amiralexamen.
Den chansen lär aldrig återkomma.

Ur "Historier från Mariefred" av Yngve Andersson 1987